

Redaktor programowy

264204

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r. ZADANIA I CZYNNOŚCI ROBOCZE

Zadania zawodowe redaktora programowego to przede wszystkim opracowanie koncepcji programów telewizyjnych, audycji radiowych czy wydania gazety oraz nadzór nad ich realizacją. Redaktor programowy decyduje o doborze tematów, treści, tekstów, które wypełnią określony czas antenowy lub kolumny gazet oraz formy, w jakiej się ukażą. Redaktora programowego można krótko scharakteryzować jako „administratora” czasu programowego w telewizji i radiu lub powierzchni w gazetach i czasopiśmie. Osoba taka musi wybrać problemy i formy ekspresji odpowiednio do kręgu odbiorców, których uwagę mają przyciągnąć redagowane media. Redaktor programowy omawia z dziennikarzami ich pomysły, dotyczące tematu i formy oraz podejmuje ostateczną decyzję o publikacji.

W swojej pracy, aby podejmować trafne decyzje, redaktor korzysta także z badań opinii społecznej. Na ich podstawie układa też tzw. ramówkę, czyli określa charakter i godziny emisji różnych programów, tak żeby trafić z nimi do jak najszerszej publiczności. Redaktor programowy nie tylko ocenia składane mu propozycje tematów i pomysły, ale też sam wyszukuje tematy i tworzy koncepcje różnych programów, czy artykułów i zleca ich realizację. Ze względu na wspomniane obowiązki, redaktora programowego cechować powinna przede wszystkim umiejętność inspirowania innych i duża otwartość na pojawiające się pomysły. Bezwarunkowo osoba zajmująca stanowisko redaktora powinna posiadać wysokie kompetencje komunikacyjne oraz zdolność współpracy i postępowania z ludźmi. W tym zawodzie niezbędna jest rzetelna wiedza warsztatowa, wyrobiony zmysł krytyczny, znakomita intuicja i wielka wyobraźnia. Redaktor programowy powinien mieć również własne, dobrze oceniane dokonania twórcze. W zawodzie tym trzeba bowiem cieszyć się znacznym autorytetem.

Do zadań redaktora programowego należy również prowadzenie i nadzorowanie dokumentacji, uczestniczenie w kolegium programowym, bieżący nadzór nad pracą dziennikarzy, w zakresie prawidłowości i profesjonalizmu wykonania przydzielonych im zadań. Obowiązki redaktora programowego różnią się zależnie od struktury organizacyjnej oraz rodzaju medium. Największe kompetencje ma dyrektor programowy, który odpowiada w telewizji i radio za politykę programową całej stacji lub kanału, natomiast w prasie funkcję dyrektora programowego często pełni redaktor naczelny. Dyrektor programowy wyznacza zasadnicze linie zainteresowań stacji (kanału) i ostatecznie akceptuje projekty. Redaktorzy programowi na niższych szczeblach zarządzania (w telewizji tzw. redaktorzy programujący) - według tych wytycznych - inspirują własny zespół i autorów zewnętrznych do składania projektów programów. W stacjach radiowych posiadających centralę i oddziały redaktor programowy oddziału odpowiada jedynie za część audycji dotyczących tematyki lokalnej (Np. serwisy informacyjne), natomiast ogólna ramówka - w tym dobór utworów muzycznych - pozostaje w gestii centrali stacji. Najistotniejszą rolą redaktorów programowych jest umiejętne dbanie o rozwój projektu w różnych fazach jego realizacji. Redaktor programowy ma być twórczym partnerem autora, najpierw w

procesie krystalizowania się koncepcji, a potem w kolejnych fazach jej urzeczywistniania.

Środowisko pracy

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.ŚRODOWISKO PRACY

Warunki materialne

Redaktor programowy pracuje w pomieszczeniach redakcji, przy czym posiada zwykle swój gabinet, wyposażony w sprzęt pozwalający na szybką komunikację, przesyłanie i przetwarzanie danych (komputer, faks, telefon itp.). Zawód ten nie wymaga raczej częstych i dalekich wyjazdów poza sytuacją, kiedy redaktor wykonuje również typowe obowiązki dziennikarskie (co zdarza się w małych redakcjach). Redaktor programowy musi utrzymywać rozbudowane stosunki zawodowe, bywać na różnych imprezach (np. festiwalach filmowych czy targach muzycznych), wciąż poznawać nowych ludzi, którzy mogą zainteresować jego stację lub gazetę.

Warunki społeczne

Praca na stanowisku redaktora programowego wymaga szczególnie częstych i intensywnych kontaktów z ludźmi. Polega na uzgadnianiu spraw związanych z przygotowaniem wydania, konsultowaniu, wyjaśnianiu wątpliwości, negocjowaniu, organizowaniu, a także ocenianiu pracy innych. Oczywiście praca ta niesie ryzyko konfliktów, jednak rolą redaktora jest na tyle umiejętne postępowanie i komunikowanie się z ludźmi, aby tych konfliktów uniknąć.

Warunki organizacyjne

Czas pracy redaktora programowego jest różny i zależy od ilości zadań zawodowych oraz miejsca pracy. Zwykle redaktorzy mają nienormowany czas pracy i samodzielnie decydują o jego rozplanowaniu. Praca w gazecie codziennej, czy redakcji informacyjnej stacji telewizyjnej wymaga wykonywania obowiązków zawodowych nie tylko w dzień, ale i w nocy, dni świąteczne i niedziele. W pracy redaktora programowego nadzór jest zwykle jedynie symboliczny i zależy od hierarchii organizacyjnej redakcji. Redaktor programowy odpowiada za rezultaty pracy dziennikarzy, a więc ponosi społeczno-moralną odpowiedzialność za publikowane przez redakcję treści.

Wymagania psychologiczne

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.WYMAGANIA PSYCHOLOGICZNE

Praca redaktora programowego wymaga przede wszystkim znakomitej intuicji i wyobraźni, ponieważ najważniejszym zadaniem w tym zawodzie jest wyczucie zainteresowań odbiorców i przełożenie ich na konkretne pomysły programów telewizyjnych, audycji radiowych czy tekstów. Aby „wyczuć” zmieniające się potrzeby rynku oraz zainspirować dziennikarzy, konieczna jest rozległa wiedza o różnych dziedzinach życia, ciekawość świata, inwencja twórcza i wrażliwość artystyczna. Niezwykle istotna, szczególnie w przypadku pism, audycji czy programów branżowych jest rzetelna wiedza z danej dziedziny.

W zawodzie tym trzeba wyrobić w sobie otwartość na rozmaite pomysły oraz wyrazisty

i wynikający z czytelnych kryteriów zmysł krytyczny. Najistotniejszym zagrożeniem jest nietrafne rozpoznanie zainteresowań odbiorców stacji czy gazety lub błędna ocena różnych zgłaszanych pomysłów. Warunkiem sukcesu w tym zawodzie jest umiejętność rozmawiania i postępowania z ludźmi. Redaktor programowy powinien być osobą elastyczną i otwartą, umiejącą słuchać, swoje koncepcje, sugestie i uwagi formułować w sposób precyzyjny, jasny i komunikatywny. Ponieważ redaktor programowy koordynuje pracę zespołu dziennikarskiego, powinien posiadać zdolności organizacyjne i autorytet, a także wykazywać się odpornością psychiczną, ze względu na duże tempo pracy i ryzyko konfliktów z ludźmi. Poza tym redaktora cechować powinny samodzielność, dokładność, rzetelność, spostrzegawczość i odpowiedzialność.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.

WYMAGANIA FIZYCZNE I ZDROWOTNE

Praca redaktora programowego nie jest szczególnie obciążająca fizycznie, jednak stawia przed kandydatem duże wymagania, jeśli chodzi o odporność psychiczną. Sprawność nóg nie ma większego znaczenia przy wykonywaniu tego zawodu poza sytuacjami, w których redaktor programowy wypełnia również obowiązki dziennikarza, wiążące się np. ze zbieraniem materiału i wyjazdami w teren. Duże zaburzenia zręczności rąk i palców mogą stanowić przeciwwskazanie ze względu na konieczność posługiwania się komputerem i innymi urządzeniami komunikacyjnymi. Przeciwwskazaniem do wykonywania zawodu - ze względu na konieczność ciągłego komunikowania się z dużą grupą ludzi oraz posługiwania się pismem - są znaczne zaburzenia wzroku i słuchu. W związku z koniecznością pracy z ludźmi i odpowiedzialnością moralną, redaktorem programowym nie powinna być osoba cierpiąca na zaburzenia natury psychicznej. Osoba na stanowisku redaktora programowego musi posiadać wysoką sprawność ekspresji werbalnej i nawet niewielkie zaburzenia w tym zakresie mogą stanowić poważne utrudnienie przy wykonywaniu zawodu.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.

WARUNKI PODJĘCIA PRACY W ZAWODZIE

Redaktor programowy musi być człowiekiem o doskonałym wykształceniu. Najlepszą drogą do tego zawodu są wyższe studia dziennikarskie lub filmowe, bądź rozmaite kierunki studiów humanistycznych. Podstawą ubiegania się o pracę w tym zawodzie są własne dokonania twórcze, doświadczenie, znajomość branży oraz konkretne kompetencje interpersonalne (komunikatywność, otwartość, umiejętność pracy z ludźmi). Niezbędna jest wszechstronna wiedza, szerokie zainteresowania oraz orientacja w aktualnej sytuacji społeczno-polityczno-gospodarczej, ewentualnie wiedza branżowa zależnie od rodzaju medium. Konieczna jest także umiejętność posługiwania się komputerem, a mile widziana znajomość języka bądź języków obcych.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.

MOŻLIWOŚCI AWANSU W HIERARCHII ZAWODOWEJ

Przed redaktorem programowym stoją otworem właściwie nieograniczone możliwości rozwoju kariery. Zwłaszcza w dużych mediach – stacjach telewizyjnych, rozgłośniach radiowych, gazetach o zasięgu ogólnokrajowym, osoby pełniące funkcje redaktorów programowych, mają duże możliwości awansu od redaktora programującego (w telewizji) do dyrektora programowego odpowiadającego za politykę programową całej stacji, czy redaktora naczelnego w gazecie, czyli aż do najwyższych stanowisk zarządzających w mediach. Awans w hierarchii zawodowej zależy jest od doświadczenia, nabywanych kompetencji, stażu pracy, zdolności, umiejętności i cech osobowości.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.

MOŻLIWOŚCI PODJĘCIA PRACY PRZEZ DOROSŁYCH

Redaktorami programowymi zostają zwykle osoby z dużym doświadczeniem, konkretnym dorobkiem twórczym i ugruntowaną pozycją zawodową. Osoby takie - nim obejmą stanowisko redaktora programowego, pracują jako dziennikarze, publicyści, reporterzy, prezenterzy telewizyjni i radiowi. Młodzi ludzie, tuż po studiach, mogą mieć kłopoty ze znalezieniem pracy na stanowiskach redaktorów programowych. Choć w przypadku małych redakcji, np. lokalnych rozgłośni radiowych nadających dla młodego odbiorcy, zdarza się, że stanowiska redaktorów programowych zajmują właśnie młodzi ludzie bez większego doświadczenia zawodowego, ale doskonale umiejący trafić ze swoimi pomysłami w gusta odbiorców. Nie istnieje granica wieku, po przekroczeniu której nie można podjąć pracy na tym stanowisku, pod warunkiem posiadania odpowiedniego doświadczenia i kompetencji.

Możliwości zatrudnienia

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.

MOŻLIWOŚCI ZATRUDNIENIA ORAZ PŁACE

Redaktorzy programowi znajdują zatrudnienie przeważnie w sektorze prywatnym, ponieważ media są dziś głównie w rękach prywatnych właścicieli. Płace są zwykle wyższe od średniej krajowej i uzależnione od wielkości redakcji oraz regionu. Są to kwoty rzędu kilku do nawet kilkunastu tysięcy złotych. Jest to zawód raczej rzadki, jednak w ostatnich latach, głównie z powodu wzrostu popularności studiów dziennikarskich, więcej jest chętnych do pracy w tym zawodzie niż wakatów. Najwięcej możliwości znalezienia pracy jest w miastach, zwłaszcza dużych takich jak Warszawa, Kraków, Gdańsk, Poznań, Wrocław, Katowice, gdzie mieszczą się redakcje większych mediów. Możliwości samozatrudnienia są w tym zawodzie raczej ograniczone.

Zawody pokrewne

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.

ZAWODY POKREWNE

- dziennikarz
- publicysta
- kierownik literacki w teatrze lub wytwórni filmowej
- producent programów telewizyjnych i filmów.

Polecana literatura

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.

POLECANA LITERATURA

Hebda P., Madejski J. (2004), *Zawód z pasją*. Bielsko Biała, Wydawnictwo PARK

Geller V. (2007), *Creating Powerful Radio*. New York, Focal Press

KlaŃkowska-Waśniowska K. (2008), *Prawo do nadań programów radiowych i telewizyjnych w prawie autorskim*. Warszawa, Wolters Kluwer Polska

Pleszczyński J. (2007), *Etyka dziennikarska*. Warszawa, Wydawnictwo Difin

Jakubowicz K. (2008), *Polityka medialna a media elektroniczne*. Warszawa, Wydaw. Akademickie i Prof.

Olszański L. (2006), *Dziennikarstwo internetowe*. Warszawa, Wydaw. Akademickie i Prof.

Mikułowski Pomorski J. (2008), *Zmieniający się świat mediów*. Kraków, Universitas

Bauer Z., Chudziński E. (2004), *Dziennikarstwo i świat mediów*. Kraków, Universitas

Serwisy internetowe:

www.radionewsletter.pl

www.press.pl

www.dziennikarze.info

- portal o dziennikarstwie

www.reporterzy.info - media i dziennikarstwo

www.eredaktor.pl - dziennikarstwo internetowe

<http://eredaktor.pl>